

AVANTÍTOL

Nuccio Ordine, Jordi Savall i les fonamentals “arts inútils”

El filòsof i el músic defensen l'humanisme al Palau de la Música

Crònica

TONI VALL
BARCELONA

Nuccio Ordine i Jordi Savall es van entendre molt bé en una conversa a la Pedrera l'octubre passat. S'admiraven mútuament i els agrada explicar que l'un amb la literatura i l'altre amb la música intenten expressar el mateix: la necessitat d'entesa entre les persones, les societats i les civilitzacions. Ahir van reincidir en les seves consideracions i connexió mútua al cicle *Clàssics per a la vida* del Palau de la Música. El filòsof hi exposava les seves reflexions i les de grans pensadors de la història com Sèneca, Boccaccio, John Donne i Antoine de Saint-Exupéry. I el músic hi interpretava peces del seu repertori de música antiga, l'art que ha contribuït decisivament a investigar, rescatar i difondre.

A Ordine li agrada posar el dit a la nafra per recalcar sempre que pot la ceguesa dels grans dirigents mundials i els grans líders econòmics, entestats a marginar les arts, a no donar-los la importància troncal que es mereixen: “Consideren que la música, la literatura i l'art són sabers inútils, sense practicitat per a la vida ultraliberal, per guanyar diners”, exposa. I precisa: “Qui és una mica intel·ligent sap de sobres que tenen una funció fonamental perquè la humanitat sigui més humana”. Per a Ordine i Savall, les arts exerceixen el poder de vincular els éssers humans entre si.

L'italià desenvolupa el seu repertori de referents, de Plutarca a *El mer-*

Jordi Savall i Nuccio Ordine ahir al Palau de la Música. PERE VIRGILI

cader de Venècia de Shakespeare, i s'atura en Sèneca i la famosa citació de Terenci: “Soc home i res del que és humà m'és aliè”. “No hi ha humanitat sense solidaritat”, aquesta és la idea que l'escriptor italià més s'interessa a reforçar. “L'enemic de la solidaritat és el fanatisme, la convicció de posseir la veritat absoluta”. L'arrelament d'aquestes reflexions amb la realitat es construeix quasi sol: el terrorisme i la crua problemàtica dels refugiats, per exemple. “L'hegemonia dels diners”, aquest és el gran problema.

Entrelligant les paraules d'Ordine i la música de Savall –*El rey Nimrod, Lamento di Tristano, The Manchester Gamba Book...*–, el repertori

porta cap als mons expressius de Boccaccio i de John Donne, de qui s'evocuen algunes de les seves paraules més clares i substancials, relacionades esclar amb el leitmotiv de l'acte, que Ordine s'encarrega de recordar: “Tots estem lligats entre nosaltres, la vida de cada home és la nostra pròpia vida i quan mor un home és una part de cadascú de nosaltres la que se'n va”. En pensaments de Donne: “Un home no és una illa en si mateix. La mort de qualsevol home em disminueix”. Un pensament que es va poder sentir en la commemoració del 17-A a Barcelona pronunciat amb els idiomes de totes les persones que van perdre la vida a la Rambla. —